

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Славістичні студії**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітня програма «Польська мова і література»
Спеціальність 035 Філологія
Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27.08. 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Славістичні студії
Викладач (-і)	Ткачук Тамара Олексіївна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
Е-mail викладача	tamara.tkachuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до узгодженого графіка протягом навчального семестру. Можливі консультації через мережу Інтернет за попередньою домовленістю (Zoom, Cisco Webex)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом вивчення</u> навчальної дисципліни є типологічне вивчення слов'янських літератур у їх взаємозв'язках із літературами європейськими. <u>Зміст дисципліни охоплює</u> методологічний і теоретичний досвід застосування рецептивної естетики, типологічного вивчення слов'янських літератур, вивчення рецепції України у різні епохи культурного і літературного розвитку.	
3. Мета та завдання навчальної дисципліни	
<u>Мета вивчення</u> дисципліни – ознайомити з методологічними і теоретичними засадами літературної рецепції, порівняльного літературознавства в Україні у контексті стрижневих проєкцій розвитку слов'янських літератур. <u>Завданнями</u> даної дисципліни є підготовка дослідників літератури, здатних здійснювати літературознавче і загалом філологічне дослідження літературно-художніх явищ з обов'язковим залученням рецептивної і компаративної складової, що відповідає актуальним вимогам новітнього етапу розвитку філологічної науки.	
4. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, літературознавчої славістики, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Загальні компетентності: ЗК 1: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей. Здатність до участі в роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів, налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво, мотивувати колективну діяльність, спроможність застосовувати стимули та інші soft skills. ЗК 2 Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5 Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 6 Здатність спілкуватися польською і українською мовами. ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 10 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 11 Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК 12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність) Фахові компетентності:	

ФК1.Здатність демонструвати знання сучасної наукової парадигми в галузі літературознавства.

ФК 2 Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки.

ФК 3 Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства тощо; здатність вільно користуватися фаховою термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 4 Здатність планувати, організовувати, здійснювати і презентувати наукове теоретичне і прикладне дослідження в галузі філології.

ФК 5 Здатність самостійно досліджувати сучасні мовознавчі та літературознавчі проблеми в синхронічному і діяхронічному аспектах.

ФК 6 Здатність аналізувати, реферувати, коментувати й узагальнювати результати наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних дослідників, використовуючи сучасні методики і методології.

ФК 7 Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології.

ФК 10 Здатність до ефективного іншомовного, а також міжособистісного спілкування у навчанні та професійній діяльності.

5. Програмні результати навчальної дисципліни

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Демонструвати належний рівень володіння державною та польською мовами для здійснення письмової та усної комунікації, зокрема в професійному й науковому спілкуванні.

ПРН 3. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати результати своїх досліджень в галузі польської філології державною та польською мовами.

ПРН 4. Застосовувати сучасні методики та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 5. Проявляти толерантність і повагу до іншого (раса, національність, релігія тощо).

ПРН 6. Розуміти і дотримуватися міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціальнопобутових та виробничих умовах.

ПРН 7. Цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.

ПРН 8.Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення, аргументуючи власну думку.

ПРН 12.Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи у літературознавстві.

ПРН 13. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ПРН 14. Здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 15. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 16. Чітко й аргументовано пояснювати сутність філологічних проблем та власну думку щодо них.

ПРН 18.Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного літературного матеріалу.

Уточнені результати навчання:

- здатність самостійно орієнтуватися і визначати основні віхи рецепції України у слов'янських літературах;

- здатність визначати особливості індивідуальних рецептивних і компаративних методик чільних представників європейського і українського літературознавства; - здатність коректно застосовувати методологічний досвід та термінологічний апарат сучасної літературознавчої компаративістики й рецептивної естетики; - здатність застосовувати у практиці власного наукового дослідження рецептивну й компаративну компоненту; - здатність самостійно набувати та удосконалювати необхідні знання та вміння шляхом опрацювання новітніх джерел з тематики курсу.			
6. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		20	
семінарські заняття		10	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Вибірковий
III	035 Філологія	2	В
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		Кількість годин	
		Лекції	Семінарське заняття
			Самостійна робота
Тема 1. Літературознавча компаративістика й рецептивна естетика як галузь сучасної науки про літературу: загальна характеристика (визначення, засади і функції, роль і значення в структурі сучасного літературознавства). Типологія слов'янських літератур.		2	4
Тема 2. Рецепція Київської Русі в західноєвропейських і слов'янських джерелах. Західноєвропейські джерела, у яких знаходить підтвердження концепція Київської Русі як вихідного етапу історії України.		2	4
Тема 3. «Молода Польща» і «Молода Муза»: типологічний аспект.		2	4
Тема 4. С. Виспянський і Україна.		2	4
Тема 5. Творчість С.Пшибишевського в українській літературній рецепції.		2	4
Тема 6. Іван Франко і польська література.		2	4
Тема 7. Леся Українка, Ольга Кобилянська і слов'янські літератури		2	4
Тема 8. У Західних джерелах доби Бароко.		2	4
Тема 9. «Енеїда» І.Котляревського як епохальне явище в зародженні українського перекладу.		2	4
Тема 10. Європейське мистецтво у творчій рецепції Тараса Шевченка.		2	4

Тема 11. А.Міцкевич і літературний процес в Україні		2	4
Тема 12. Гетьман Іван Мазепа – романтичний герой у західноєвропейському письменстві		2	4
Тема 13. Англійський бард Джордж-Ноел-Гордон Байрон в українській проєкції.		2	4
Тема 14. Слов'янські та козакофільські мотиви у творчій спадщині Проспера Меріме.		2	4
Тема 15. Рецепція України у творчості Жермени де Сталь, Оноре де Бальзака, Ю.Фріча.		2	4
Загальна к-сть годин	20	10	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ „Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» (URL: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-«Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliya-Stefanyka».pdf)). Оцінювання здійснюється у формах поточного та підсумкового контролю.		
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність та робота на усіх 5 заняттях упродовж семестру за 5-бальною шкалою.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Магістрант вважається допущеним до підсумкового контролю з дисциплін освітньо-наукової програми, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом і набрав не менше 50 балів.		
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік. Форма здачі - усна. Оцінюється володіння теоретичним матеріалом, вміння вести дискусію з проблемних питань та здатність проектувати матеріал курсу на площину власної наукової роботи		
8. Політика навчальної дисципліни			
Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до „Положення 1” (URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf) і „Положення 2” (URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc)			
9. Рекомендована література			
1. Грицик Л. В. Українська компаративістика: концептуальні проєкції. Донецьк: Юго-Восток, 2010. 299 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1GKBxBtD2bFM3cWOM76i0XTX6s101Ftk/view?usp=sharing			
2. Матвіїшин В. Український літературний європеїзм: монографія. К. ВЦ «Академія»,			

2009. 264 с.

3. Наливайко. Очима Заходу: Рецепція України в Західній Європі XI-XVIII ст- К., Основи. 1998. 566 с. URL: <http://litopys.org.ua/ochyma/ochrus.htm>
3. Національні варіанти літературної компаративістики. Київ: Видавничий дім «Стилос», 2009. 750 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1wVQDaQ3o3vfBPITsovjN3jP-JEWRHQ-v/view?usp=sharing>
4. Медицька М. Станіслав Виспянський і українська література кінця XIX – початку XX століття: рецепція і типологія. Івано-Франківськ. 2008.
5. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи. Антологія / за ред. Д. Наливайка. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 487 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1n0BdDIZQ-ujwLvE7_Shu3K55S7RoBWI8/view?usp=sharing
6. Ткачук Т. Художній доробок Станіслава Пшибишевського в осмисленні та оцінках українських критиків. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2015. – 64 с.

Словники

1. Літературознавча енциклопедія: У 2-т. / [автор-укладач Ковалів Ю. І.]. К.: Видавничий центр „Академія”, 2007.
2. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. К.: ВЦ «Академія», 2006. 752 с.
3. Новий довідник: Українська мова та література. К.: ТОВ «КАЗКА», 2005. 864 с.
4. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / [кер. проекту А. Волков]. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с.
5. Шалагінов Б. Б. Романтичний словник: До історії понять і термінів раннього німецького романтизму / Б. Б. Шалагінов К.: НаУКМА, 2010.

Підручники і методичні посібники

1. Васильєв Є. Романтизм // Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. К.: Либідь, 2001. С. 370–378.
2. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX століття) / [посібник для студентів гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів]. Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. 224 с.
3. Гром'як Р. Літературна рецепція в компаративістичних студіях // Літературознавча компаративістика. Навч. посібник / [упоряд. Р. Гром'як, І. Папуша]. Тернопіль: Ред.-вид. відділ ТДПУ, 2002. С. 250–256.
4. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – поч. XX століття: Навч. посібник / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.
5. Девдюк І. В. Історія зарубіжної літератури XIX – XX ст Методичні рекомендації до практичних занять / І. В. Девдюк, Н. Я. Яцків. – Івано-Франківськ: 2004.
6. Наливайко Д. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: Підручник / Наливайко Д., Шахова К. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 416 с.
7. Ніколенко О. М. Зарубіжна література XIX ст. Київ: Видавничий центр "Академія", 1999. 360 с.

Викладачка: Ткачук Тамара Олексіївна, кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри світової літератури і порівняльного літературознавства